
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۳۴۵

قرن

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۳۴۵، «قرف» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «قرف» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «قرف» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی
 شهریورماه ۱۳۸۹
 رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۳۴۵
ریشه	قرف
تعداد تکرار	۵
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۵۱

فهرست مشتقات

۱. اَفْتَرْتُمُوهَا (۱)   ۲. لِيَقْتَرِفُوا (۱)   ۳. مُقْتَرِفُونَ (۱)   ۴. يَقْتَرِفُونَ (۱)   ۵. يَقْتَرِفُ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابو (۱)	۱۱. انن (۲)	۲۲. ريص (۱)	۳۲. ظهر (۱)	۴۴. كسب (۱)
۲. اتى (۱)	۱۲. بشر (۱)	۲۳. رسل (۱)	۳۴. عبد (۱)	۴۵. كسد (۱)
۳. اثم (۲)	۱۳. بطن (۱)	۲۴. رضو (۳)	۳۵. عشر (۱)	۴۶. كون (۲)
۴. اجر (۱)	۱۴. بنو (۱)	۲۵. زوج (۱)	۳۶. عمل (۱)	۴۷. مول (۱)
۵. اخر (۲)	۱۵. تجر (۱)	۲۶. زيد (۱)	۳۷. غفر (۱)	۴۸. هدى (۱)
۶. اخو (۱)	۱۶. جزى (۱)	۲۷. سبل (۱)	۳۸. فسق (۱)	۴۹. ودد (۱)
۷. الله (۵)	۱۷. جهد (۱)	۲۸. سكن (۱)	۳۹. فئد (۲)	۵۰. وذر (۱)
۸. اله (۵)	۱۸. حيب (۱)	۲۹. سئل (۱)	۴۰. قرب (۱)	۵۱. وله (۵)
۹. امر (۱)	۱۹. حتى (۱)	۳۰. شكر (۱)	۴۱. قرف (۲)	
۱۰. امن (۳)	۲۰. حسن (۲)	۳۱. صغو (۲)	۴۲. قول (۲)	
	۲۱. خثى (۱)	۳۲. صلح (۱)	۴۳. قوم (۱)	

فهرست آیات

۱. { الأنعام - ۱۱ } وَ لِيَتَصَدَّقَ إِلَيْهِ أَفِيدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَ لِيُرْضَوْهُ وَ لِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ
۲. { الأنعام - ۱۱ } وَ لِيَتَصَدَّقَ إِلَيْهِ أَفِيدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَ لِيُرْضَوْهُ وَ لِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ
۳. { الأنعام - ۱۲ } وَ ذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَ بَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ
۴. { التوبة - ۲۴ } قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ
۵. { الشورى - ۲۳ } ذَلِكَ الَّذِي يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكَ عِبَادَةَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى وَ مَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ